

בע"ח (אשדוד) 29391-01-13 - מנחם בוחניק נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת אשדוד

בע"ח (אשדוד) 29391-01-13 - מנחם בוחניק נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת אשדוד
בע"ח (אשדוד) 29391-01-13
מנחם בוחניק

נגד

משטרת ישראל תביעות- שלוחת אשדוד

בית משפט השלום באשדוד

[06.03.2013]

בפני כב' השופטת גילת שלו

ב"כ המבקש - עו"ד אורית לוזון ממשרד עו"ד בונדר

ב"כ המשיבה -המתמחה דורון ליבוביץ/ עו"ד סולטן יעבץ

החלטה

בעתירה לגילוי ראיה

נגד הנאשם הוגש כתב אישום בו יוחסה לו עבירה של הגרלות והימורים אסורים.

על פי כתב האישום, ביום 3.8.10 בסמוך לשעה 22:30 ניהל הנאשם מקום להימורים ברחוב הראשונים 3 באשדוד (להלן- המקום), בו הוחזקו שבע מכונות מזל מסוג מולטי גיים. יצוין, כי כתב האישום הוגש גם נגד הנאשמת 1, שהורשעה על פי הודאתה בהחזקת המקום באותו מועד.

הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום, וטען כי הוא לא ניהל את המקום, כי חקירתו בוצעה בניגוד להוראות החוק, וכי הופלה לרעה יחסית לאחרים אשר התיק נגדם נסגר.

עיקר טענותיו של הסנגור, הוא כי הנאשם שימש כ"קוף" עבור בעלי המקום, כמו גם עבור בעלי מקומות אחרים ששימשו להימורים ברחבי הארץ, היינו, כי הוא התבקש ע"י הבעלים של אותם מקומות "לקחת על עצמו" את האשמה בתיקים במידה ותתבצע פשיטה משטרתית במקום.

הסנגור הוסיף, כי מדובר באדם המתפקד באופן גבולי, אינו יודע קרוא וכתוב, ואשר כלל אינו מסוגל למלא אחר המעשים הנדרשים כדי לנהל מקום להימורים- כגון שכירת מקום, רכישת הציוד ושיווק המקום לקהל הרחב, וכי כמו במקרים דומים אחרים, הוא הגיע למשטרה והודה בתיק, למרות שאין לו כל קשר לניהול המקום.

ב"כ הצדדים הציגו לעיוני פראפרוזות מתיק החקירה, המתייחסות לשלוש ידיעות מודיעיניות שהתקבלו בנוגע למקום, שחלק מהכתוב בהן יובא להלן:

1. "באזור א, בר הראשונים... ישנו מועדון הימורים הפועל בתוך חנות... את המועדון מפעילים "דטו הקטן" (פ.ח) ובחורה בשם ציפי (פ). דטו מחזיק בפלאפון..."

2. "ציפי יוסף מנהלת עסק למכונות מזל מתוך חנות ברחוב הראשונים 3..."

3. "ציפי יוסף הכניסה שוב מכונות מזל לעסק שלה ברח' הראשונים 3 לאחר שהמשטרה ביצעה לפני ארבעה ימים חיפוש במקום והחרימה לה את מכונות המזל..."

בתיק מצויה תעודת חיסיון, מכח סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א-1971 (להלן- הפקודה), במסגרתה החליט השר לבטחון פנים, לחסות כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות זהות המקורות.

הסנגור עתר לגילוי מקורות המידע, מאחר וטען כי מדובר באנשים שיש להם ידיעה לגבי זהות בעלי המקום ומנהליו בפועל, ויודעים כי לנאשם אין זיקה למקום, כך שחקירתם הנגדית בעניין זה הינה חשובה מאד להגנת הנאשם.

בדיון שהתקיים בפניי ביום 12.2.13, טען הסנגור, כי הנאשם לא נכח במקום בעת הפשיטה, אלא רק הנאשמת 1, והוא התייצב מספר ימים לאחר מכן והציג עצמו כמנהל המקום, וכי ידוע אף למשטרה כי הנאשם שימש כ"קוף" במקרים רבים, לרבות במקרה זה.

לאחר הדיון, התקיים דיון בדלתיים סגורות בנוכחות ב"כ המאשימה ואיש המודיעין.

ניתן לומר, כי במעמד דיון זה הסכים איש המודיעין כי שמו של הנאשם עלה רבות כ"קוף" בתחנות משטרה שונות, וכי הוא נהג להגיע לחקירה ולומר כי כל מי שנתפס מועסק על ידו, וכי רק נוכח טענותיו נפתחו התיקים נגדו.

לדבריו, אם טענותיו של הנאשם נכונות, הרי שהוא שיבש הליכי חקירה, שכן בשל הודאותיו, המשטרה לא יכלה לגבש די ראיות נגד מחזיקי ומנהלי המקומות האמורים.

איש המודיעין טען כי חשיפת שמם של מוסרי הידיעות עשויה להביא לפגיעה בבטחונם, וכן תפגע בהמשך שיתוף הפעולה עם המשטרה. לטענתו, אין גם צורך בגילוי זהותם, שכן הנאשם יכול לבוא ולהעיד מי מנהלי המקום, ומדוע הודה במקומם.

לפי סעיף 45 לפקודה "אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה".

על פי לשון הסעיף ועל פי ההלכה הפסוקה, בהליך של עתירה לגילוי ראיה על בית המשפט לערוך איזון בין שני אינטרסים ציבוריים חשובים ומנוגדים.

מחד, האינטרס העומד ביסוד ההליך הפלילי, של גילוי האמת, אשר עבורו יש לחשוף את כל חומר החקירה לנאשם ולבית המשפט, כדי שהנאשם יוכל להוכיח את חפותו ולערער את גרסת התביעה.

מאידך, עומדים האינטרסים המוגנים המפורטים בסעיפים 44 ו-45 לפקודה, המבטאים בין היתר את טובת הציבור, כי חומר מסוים לא ייחשף ובכך יפגע בבטחון המדינה או בעניין ציבורי חשוב. לעניין מלאכת האיזון שעל בית המשפט לבצע, ראו גם בש"פ 916/90, פלונים נ' מדינת ישראל, ויודגש כי בית המשפט העליון קבע, כי באיזון בין שני האינטרסים הציבוריים, גובר האינטרס של עשיית הצדק (ע"פ 889/96 מאזריב נ. מדינת ישראל).

לגבי יישום ההלכות קבע כבוד השופט ברק (כתוארו אז) בב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל (להלן- הלכת ליבני) : "עשיית צדק" בהקשר זה משמעותה ניהול הליך פלילי הוגן, שיש בו כדי לחשוף את האמת ולא לגרום לעיוות דין לאותו נאשם ספציפי העומד לדין. על-כן, אם חומר החקירה, אשר לגביו חל החיסיון, חיוני הוא להגנת הנאשם, כי אז, בוודאי, הצדק דורש את גילוי, ושיקול זה עדיף על-פני כל שיקול ביטחוני אפשרי... עדיף זיכוי של נאשם, שאת אשמתו אין להוכיח בשל הצורך לגלות ראייה שיש אינטרס ביטחוני שלא לגלותה, על-פני הרשעתו של נאשם, שאת חפותו אין להוכיח בשל הצורך שלא לגלות ראייה חסויה...

על כן, אם הראייה החסויה מרכזית היא וחיונית ובעלת חשיבות מהותית לקביעת חפותו או אשמתו של הנאשם, מן הראוי הוא לגלותה ...

לעיתים הראייה אינה כה חיונית, אך היא עדיין בעלת משמעות מסוימת. לעיתים עשויה הראייה להשתלב במערך הראיות הכללי, ובסופו של דבר עשוי שיהיה לה משקל מסוים בהרשעת הנאשם או בזיכוי. היא עשויה להשפיע בצורה מסוימת על מהימנות הנאשם או העדים. היא עשויה לשמש תמיכה לראיות אחרות ולשמש מנוף לקיומה של חקירה נגדית ראויה. היא עשויה להסיר ספק או ליצור ספק...

במצב דברים זה יש לבחון את חשיבותה היחסית של אותה ראייה, תוך מתן משקל לראייה, בהתייחס לקשת האפשרויות שבין חשיבות אפסית לבין חיוניות מרובה. משנקבע משקל זה, יש להשוותו למשקלה הביטחוני של הראייה בחשיפתה. אם הראשון עולה על השני, יש לצוות על גילוי."

עוד קבע כבוד השופט ברק בהלכת ליבני כי הבחינה של מידת נחיצותה של הראייה אינה יכולה להיות אקדמית, אלא קונקרטי וצמודה לעובדות המקרה הנדון, כאשר על בית המשפט לבחון את מסכת הראיות, את שדה המחלוקת בין הצדדים, ואת מיקומה של הראייה במסכת זו.

בענייננו, לא יכולה להיות מחלוקת כי חשיפת החומר החסוי, ובעיקר זהות המקורות, עשויה לסכן חיי אדם, ולפגוע בשיתוף הפעולה של מקורות פוטנציאליים עם המשטרה.

יחד עם זאת, לאור בחינת המצב הראייתי בתיק, לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, ועיינתי בכתב האישום ובחומר החסוי, הגעתי למסקנה כי אין מדובר במקרה בו הצורך בגילוי הראייה לשם עשיית צדק, עדיף על האינטרס הציבורי שבאי גילוייה.

כאמור, לא היתה מחלוקת כי הנאשם מוכר למשטרה כ"קוף", אך המשטרה לא יכלה להוכיח טענה זו, ולא יכלה להגיע לבעלי המקום, בשל התנהלות הנאשם.

בעיני, עד ההגנה הטוב ביותר לטענות הסנגור וזה שמחזיק את המפתח להוכחת חפותו של הנאשם, הוא הנאשם עצמו. אם אכן הנאשם לא ניהל את המקום, ושימש ככסות לבעלי המקום, הוא יודע יותר מכולם מי בעלי המקום, מי שלח אותו להודות בתיקים, ומה קיבל בתמורה להודאתו.

כל עוד הנאשם שותק, ומול התביעה נמצאת הודאתו בעבירות, אינני סבורה כי יש מקום לסכן בטחונם של מוסרי מידע, ולא לצמצם לתת עדות בדבר זהות בעלי המקום, וכיצד הם יודעים על כך.

במידה והנאשם ימסור גרסה מסודרת והמשטרה עדיין תעמוד על אשמתו בתיק במקום לפנות לחקור את אותם חשודים, אולי יהיה מקום לבקש לאתר עדים פוטנציאליים נוספים היכולים להוכיח כי אנשים אחרים ולא הנאשם ניהלו את המקום.

אם כך, בשלב זה, הבקשה נדחית.

החלטה

התיק העיקרי ת.פ. 33617-02-12, ייקבע לתזכורת במעמד הצדדים ליום 4/6/13 שעה 10:00. ניתנה והודעה היום כ"ד אדר תשע"ג, 06/03/2013 במעמד הנוכחים.